

SALGINLA ORTAYA ÇIKAN BİLGİ KİRLİLİĞİ (İNFODEMİ)

Rabia BAYRAK*

Kovid-19'un ilanından bu yana salgın hakkında yüzlerce bilgi ve haber üretilmiştir. Ancak söz konusu haberlerin ne kadarının bilimsel ölçütler çerçevesinde inşa edildiği tartışılmaktadır. Dünya bundan önce Avrupa'nın nüfusunu neredeyse yarıya indiren kara veba hastalığıyla sarsılmıştır. Veba ile Kovid-19 salgını arasındaki bariz benzerlik yayılan yanlış bilgilerdir. Kara vebanın etkili olduğu zaman diliminde insanların kulaktan dolma bilgilerle hareket etmesi tedavinin önünde büyük bir engel oluşturmuştur. Kovid-19 sürecinde de aynı durum aşı reddi olarak tezahür etmiş, hayali varsayımlardan ötürü insanlar bilime inanmaz hale gelmiştir. Kovid'de vebadan farklı olarak kapanma önlemleri alınmış ve yaşam ev içi ortamlara sınırlandırılmıştır. Ancak insanlar, internet aracılığıyla iletişimde kalmayı sürdürmüş ve süreçle ilgili tüm haberlere vâkıf olmuşlardır. Bu dönemde, yanlış ve bir o kadar da yanıltıcı mahiyetteki haberlerin sosyal medya ve haber sayfalarında dolaşması bilgi kirliliğini artırmıştır. Korona virüsün bir laboratuvar ürünü olduğu ve Çin'in bu virüsü biyolojik silah olarak geliştirdiği savı bunlardan yalnızca bir tanesidir. Ayrıca Bill Gates'in Kovid aşılarda çip yerleştirdiği, mevzubahis aşılarda insan DNA'sında bozulmalara yol açacağına ilişkin hayal ürünleri toplumun çoğu kesimi tarafından benimsenmiştir.

Sonuç olarak salgın hastalık gibi kriz dönemlerinde bilgi kirliliğinin tehlikeli boyutlara ulaştığı belirtilmelidir. Bilhassa sosyal medyayla aktarılan bilimsel temelden yoksun bilgi ve haberler geniş kitleleri etkisi altına almaktadır. Bilgi kirliliği, devam etmekte olan Kovid salgını süreciyle mücadeleyi olumsuz yönde etkilemiştir. İnsanlar yanlış bilgiler doğrultusunda hastalığın başkalarına bulaştırılmasına ön ayak olmuşlar ya da aşı karşıtlığı gibi fikirleri benimsemişlerdir. Bu minvalde özellikle hayati meselelerde bilgi kirliliğinin önüne geçilmesi ve devletin kamu sağlığı açısından tedbirler alması gerekmektedir.

* Trakya Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü Dördüncü Sınıf Öğrencisi